

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 237.249 van 31 januari 2017  
in de zaak A. 214.153/IX-8529**

In zake : Cassandra STAMATOPOULOS  
woonplaats kiezend te 3090 Overijse  
Sint-Annastraat 92  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Meryem Kaçar  
kantoor houdend te 9030 Gent  
Cipresdreef 6

tegen :

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door  
scholengroep 11 – Leuven-Tienen-Landen  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Hugo Jacobs  
kantoor houdend te 3000 Leuven  
Rijschoolstraat 1/11  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 4 november 2014, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van het koninklijk atheneum Redingenhof van 15 oktober 2014 waarbij het aan Cassandra Stamatopoulos toegekende oriënteringsattest C wordt gehandhaafd.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend en de verwerende partij heeft een “memorie van wederantwoord” ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2017.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Dimitrios Stamatopoulos en advocaat Meryem Kaçar, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat Dirk Wouters, die *loco* advocaat Hugo Jacobs verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2013-2014 leerling van het eerste leerjaar van de tweede graad ‘lichamelijke opvoeding en sport’ (TSO) in het koninklijk atheneum, Campus Redingenhof, te Leuven, onderwijsinstelling behorend tot scholengroep 11 van het Gemeenschapsonderwijs.

3.2. Op het einde van het schooljaar heeft verzoekster op haar eindrapport zeven jaartekorten: aardrijkskunde (49,5%), wiskunde (49%), biologie (38%), chemie (46%), fysica (41,5%), economie (43%) en sport/theorie LO (46%):

| Vakken                   | DW1         | DW2         | DW3         | EX1         | EX2          | TOT DW       | TOT EX       | DEL         |
|--------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|--------------|--------------|--------------|-------------|
| met 2 examens            | 150         | 125         | 125         | 160         | 240          | 400          | 400          | 100         |
| Godsdienst/zedenleer     | 115         | 96          | 87,5        | 94,5        | 158,5        | 298,5        | 253          | 69          |
| Aardrijkskunde           | <u>57,5</u> | <u>56,5</u> | 73,5        | 83,5        | 126,5        | <u>187,5</u> | 210          | <u>49,5</u> |
| Frans                    | 126,5       | 95,5        | 97,5        | 122         | 181          | 319,5        | 303          | 78          |
| Geschiedenis             | 80          | <u>39</u>   | 94          | 86          | 120          | 213          | 206          | 52,5        |
| Wiskunde                 | 97          | 72          | <u>31,5</u> | <u>75</u>   | <u>117,5</u> | 200,5        | <u>192,5</u> | <u>49</u>   |
| Biologie                 | <u>70</u>   | <u>48,5</u> | <u>47,5</u> | 81          | <u>56</u>    | <u>166</u>   | <u>137</u>   | <u>38</u>   |
| Chemie                   | 78,5        | 63,5        | 92,5        | <u>47</u>   | <u>87,5</u>  | 234,5        | <u>134,5</u> | <u>46</u>   |
| Fysica                   | 79,5        | <u>31,5</u> | <u>56,5</u> | 84          | <u>81</u>    | <u>167,5</u> | <u>165</u>   | <u>41,5</u> |
| Economie                 | 95          | <u>37,5</u> | 67,5        | <u>70,5</u> | <u>71,5</u>  | 200          | <u>142</u>   | <u>43</u>   |
| Sport/Theorie LO         | 88,5        | <u>50</u>   | <u>44</u>   | <u>78</u>   | <u>107</u>   | <u>183,5</u> | <u>185</u>   | <u>46</u>   |
|                          | PE1         | PE2         | PE3         | PE4         |              |              |              | DEL         |
| met permanente evaluatie | 150         | 250         | 300         | 300         |              |              |              | 100         |
| Engels                   | 102,5       | 158,5       | 170,5       | 206         |              |              |              | 64          |
| Nederlands               | 96          | 164,5       | 173         | 161,5       |              |              |              | 59,5        |
| Toegepaste Biologie      | 90          | 165         | 188         | 202,5       |              |              |              | 64,5        |
| Toegepaste Informatica   | 120         | 147,5       | <u>129</u>  | 191         |              |              |              | 59          |
| Sport                    | 96,5        | 165         | 206,5       | 194,5       |              |              |              | 66,5        |

De delibererende klassenraad kent verzoekster op 30 juni 2014 een oriënteringsattest C toe, op grond van de volgende motivering:

“Je behaalt, vooral naar het einde van het schooljaar toe, zware structurele tekorten. Het laatste stuk van de leerstof is onvoldoende verwerkt, de eindtermen worden niet bereikt en je hebt dan ook onvoldoende basis om een volgend schooljaar aan te vatten.

De eindtermen worden niet bereikt omdat je inzet om de tekorten weg te werken via een remediëeringsplan en bijlessen onvoldoende was.

De eindtermen worden niet bereikt omdat jou een correcte studiehouding ontbreekt.

#### Sporttheorie:

Je behaalt, over het ganse jaar, zware structurele tekorten voor sport theorie. De leerstof is onvoldoende verwerkt, de eindtermen worden niet bereikt en je hebt dan ook onvoldoende basis om een volgend schooljaar aan te vatten.

#### Fysica:

Jij slaagt er niet in om eenvoudige vraagstukken op te lossen in verband met massadichtheid, krachten en druk. Eenvoudige omzettingen bij eenheden vormen al een groot probleem. Ook slaag je er niet in om basisprincipes m.b.t. het licht uit te leggen of te tekenen. Dit zijn essentiële elementen voor het vak fysica in 3TSO en zorgen er dus voor dat je dit jaar een totaalonvoldoende hebt.”

3.3. Na overleg met de vader van verzoekster wordt de delibererende klassenraad opnieuw bijeengeroepen. Op 29 augustus 2014 beslist deze om het aan verzoekster toegekende C-attest te handhaven. Over deze nieuwe beslissing geeft de directeur op 5 september 2014 per e-mail de volgende toelichting:

“Zoals reeds telefonisch medegedeeld op 29/8 blijft de delibererende klassenraad, na kennis genomen te hebben van de elementen die aan bod zijn gekomen tijdens ons gesprek van 1/7, bij haar beslissing van juni. De klassenraad koppelt de sportieve prestaties van Cassandra los van haar studieresultaten. Ondanks de remediëringen die Cassandra aang[e]boden heeft gekregen, behaalt [zij] in onvoldoende mate de eindtermen om met succes een vervolgstudiejaar aan te vatten. De klassenraad verwijst naar de rapportcommentaren voor wiskunde alsook naar de deliberatiecriteria (gewichten) die in het schoolreglement opgenomen zijn en op basis waarvan de correcte jaartotalen dienen te worden berekend. Het lage klasgemiddelde waarnaar wordt verwezen, heeft enkel betrekking op de leerlingen die de optie tennis volgen en is niet representatief voor de volledige klasgroep.”

3.4. Op 8 september 2014 tekent verzoekster beroep aan tegen deze beslissing.

Op 11 september 2014 onderzoekt een beroepscommissie het beroep en adviseert zij om de klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

Op 12 september 2014 deelt de algemeen directeur mee beslist te hebben om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

Bij arrest nr. 228.659 van 6 oktober 2014 beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de voormelde beslissing van 12 september 2014, omdat die geen rekening houdt met de hervorming van de beroepsprocedure vanaf 1 september 2014, bij decreet van 4 april 2014 ‘houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school’.

3.5. Naar aanleiding van het voormelde arrest herneemt het schoolbestuur de beroepsprocedure.

De daartoe aangestelde beroepscommissie hoort de vader van verzoekster op 10 oktober 2014 en leden van de delibererende klassenraad op 13 oktober 2014.

Op 15 oktober 2014 bevestigt de beroepscommissie de beslissing van de delibererende klassenraad tot toekenning van een oriënteringsattest C aan verzoekster. Zij motiveert:

“> De beroepscommissie stelt vast dat de vader onvoldoende op de hoogte is van de opbouw van het curriculum. Dit wordt opgedeeld in de basisvorming, een specifiek deel en de vrije ruimte. De delibererende klassenraad deliberert op basis van de basisvorming (N.C. zedenleer, aardrijkskunde, Engels, Frans, geschiedenis, Nederlands, wiskunde, biologie, chemie, fysica, toegepaste informatica) en het specifiek deel (economie, toegepaste biologie, sporttheorie, atletiek, zwemmen, gymnastiek, ritmiek, terugslagsporten, balsporten). De vrije ruimte, waarbinnen de optie-uren tennis vallen, heeft geen leerplan. De behaalde resultaten voor de vrije ruimte worden niet meegenomen in de eindbeslissing (attestering) van de delibererende klassenraad.

De resultaten worden meegenomen in de bespreking en worden gebruikt om een eventueel advies tot heroriëntering te motiveren. De invulling van de vrije ruimte geeft de leerlingen de kans om tijdens de schooluren hun passie te beoefenen.

> De beroepscommissie stelt vast dat het rapporteren van het klasgemiddelde van de leerlingen van de totale klasgroep Lichamelijke Opvoeding met optie circus, dans, wielrennen, volleybal en tennis een betere rapportering geweest was dan het klasgemiddelde van de 5 leerlingen van de optie tennis.

- > De beroepscommissie stelt vast dat dhr Stamatopoulos jaartotalen berekent op een manier die niet opgenomen is in het schoolreglement van Campus Reddingenhof. Hij berekent over alle vakken heen per rapport een globale eindscore en bouwt hiermee zijn motivering op. De delibererende klassenraad hanteert conform het schoolreglement volgende sleutels:

| Graad | Leerjaar | Onderwijsvorm | Rapportperiode |     |     |     |  |     |     |
|-------|----------|---------------|----------------|-----|-----|-----|--|-----|-----|
| 2     | 1        | ASO + TSO     |                | DW1 | EX1 | DW2 |  | DW3 | EX2 |
|       |          |               |                | 150 | 160 | 125 |  | 125 | 240 |

Deze sleutels zijn richtinggevend voor een vlot verloop van de deliberatie. Het blijft de autonome bevoegdheid van de delibererende klassenraad om een beslissing te nemen waarbij deze sleutels enkel een hulpinstrument zijn. Er wordt met name niet naar een rapporttotaal gekeken (het gemiddelde van de deliberatiecijfers DEL). Als bijlage wordt het jaaroverzicht van Cassandra toegevoegd dat door de delibererende klassenraad werd gebruikt voor haar bespreking op 25 juni 2014.

De beroepscommissie stelt dat, conform de omzendbrief SO 64 - structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs, paragraaf 10.1.4, bijkomende proeven enkel in zeer uitzonderlijke omstandigheden toegestaan worden. Het is aan de delibererende klassenraad om deze uitzonderlijke omstandigheden te erkennen. Net zoals de delibererende klassenraad is ook de beroepscommissie van mening dat er voor Cassandra geen uitzonderlijke omstandigheden kunnen ingeroepen worden om de evaluatieperiode te verlengen en bijkomende proeven op te leggen.

Na het horen van Dhr. Stamatopoulos, het analyseren van het dossier en met bovenstaande overwegingen in gedachten, heeft de beroepscommissie op vrijdag 10 oktober 2014 beslist om een bijkomende onderzoeksdaad te stellen en de leden van de delibererende klassenraad te horen.

Hoorzitting met delibererende klassenraad d.d. 25 juni 2014

Aan de leerkrachten van de vakken met een jaartekort, nl. aardrijkskunde, wiskunde, biologie, chemie, fysica, economie en sport/theorie LO, vraagt de beroepscommissie volgend onderzoek te voeren ter voorbereiding van deze hoorzitting en een schriftelijk verslag mee te brengen:

De examens nakijken op leerplangerichtheid en een antwoord te formuleren op volgende vragen:

1. zijn de leerplandoelstellingen, die door de betrokkene niet gerealiseerd zijn, op andere manieren geëvalueerd in de loop van het schooljaar en zo ja zijn deze dan bereikt?
2. zijn de leerplandoelstellingen, die door de betrokkene niet gerealiseerd zijn, noodzakelijk om de eindtermen op het einde van de graad te behalen?
3. zijn de leerplandoelstellingen, die door de betrokkene niet gerealiseerd zijn, eindtermen die in het eerste leerjaar van de graad bereikt moeten worden?
4. welke remediëringsinspanningen zijn er geleverd in de loop van het schooljaar om aan de tekorten te werken?

De beroepscommissie heeft op woensdag 15 oktober 2014 alle verslagen van de leraren met een jaaronvoldoende geanalyseerd en komt tot de volgende conclusie:

- > De leerplandoelstellingen die geëvalueerd worden d.m.v. schriftelijke examens zijn identiek aan de leerplandoelstellingen die geëvalueerd worden in de loop van het schooljaar. Dit met uitzondering van 1 leerplandoelstelling voor het vak wiskunde. Cassandra heeft zodoende voldoende kansen gehad om deze leerplandoelstellingen te kunnen bereiken.
- > De leerplandoelstellingen die door Cassandra niet bereikt worden voor wiskunde, zijn noodzakelijk om het 2<sup>de</sup> leerjaar van de 2<sup>de</sup> graad te kunnen aanvatten.  
De leerplandoelstellingen die door Cassandra niet bereikt worden voor de andere vakken, worden niet meer aangeboden in het 2<sup>de</sup> leerjaar van de 2<sup>de</sup> graad, m.a.w. de eindtermen die hieraan gekoppeld zijn, zijn zodoende ook niet bereikt. De beroepscommissie volgt de motivatie van de delibererende klassenraad dat het hiaat in haar kennis te groot is om te remediëren in het 2<sup>de</sup> leerjaar van de 2<sup>de</sup> graad en de eindtermen alsnog te behalen.
- > Voor de vakken waar remediëring nodig was, werd die ook aangeboden. Enkel voor het vak aardrijkskunde heeft Cassandra hiervoor voldoende inspanningen geleverd.”

#### *IV. Regelmatigheid van de rechtspleging*

4.1. Nadat de griffie van de Raad van State haar de door verzoekster ingediende memorie van wederantwoord heeft betekend, heeft de verwerende partij op haar beurt een “memorie van wederantwoord” ingediend waarin zij haar betoog uit haar memorie van antwoord aanvult en dupliceert op de door verzoekster ingediende memorie van wederantwoord.

4.2. Het algemeen procedurereglement voorziet niet in de mogelijkheid voor de verwerende partij om een dergelijk procedurestuk in te dienen, zodat het uit het debat wordt geweerd.

#### *V. Onderzoek van de middelen*

##### *A. Eerste middel*

##### *Uiteenzetting van het middel*

5. In het eerste middel voert verzoekster aan dat zowel de klassenraad als de beroepscommissie de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991

‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: de formelemotiveringswet) en de materiëlemotiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur hebben miskend.

Zij onderbouwt het middel met negen argumenten.

In een *eerste argument* stelt verzoekster:

“Er zijn 6 tekorten, maar 3 tekorten, bij dezelfde leerkracht [...] (co-klastitularis) (is er dan geen probleem ?), met name de vakken fysica, biologie en chemie.”

In een *tweede argument* laat verzoekster gelden dat twee tekorten tijdens de tweede examenperiode “geen echte tekorten” zijn. Voor het examen chemie in de tweede examenperiode behaalde zij 36% maar het klasgemiddelde bedraagt 47%. Volgens verzoekster hadden meer leerlingen zware tekorten op de examens. Zij wijst er nog op dat haar jaarcijfer 46% bedraagt en dat zij voor dagelijks werk een jaargemiddelde van 59% behaalde. Voor economie scoorde verzoekster 30% op het examen tijdens de tweede examenperiode maar het klasgemiddelde bedraagt 40%. Dat het klasgemiddelde onder de 50% ligt doet volgens verzoekster vermoeden dat er iets is misgegaan bij de manier van lesgeven en de manier waarop de examens werden opgesteld. Zij merkt ook op dat geen remediëeringsplan werd voorgesteld. Pas op 9 juni 2014 werd een e-mail naar de ouders gestuurd om hen te waarschuwen voor een mogelijk jaartekort, hetgeen zij rijkelijk te laat acht. Verzoekster wijst er ook op dat haar jaargemiddelde voor dagelijks werk economie 50% bedraagt. Volgens haar zijn voorts ook de punten voor ‘dagelijks werk 3’ verkeerd, hetgeen leidt tot een nieuw totaal voor dagelijks werk en een nieuw jaartotaal van 44% in plaats van 43%. Verzoekster merkt nog op dat zij op een belangrijke test vlak voor het examen nog een voldoende (10,5 op 20) behaalde.

Verzoeksters *derde argument* heeft betrekking op de tekorten voor sporttheorie. Zij voert aan dat er een materiële vergissing is gebeurd bij het berekenen van het examenresultaat voor de eerste examenperiode: zij behaalde

50% in plaats van 48,6%, waardoor haar jaartotaal voor het vak 47% in plaats van 46% bedraagt. Zij merkt voorts op dat de inhoud en leerstof van het examen in juni uitsluitend betrekking hebben op regels en afmetingen van velden en dat zij “uitstekende punten” behaalt “op de belangrijkste vragen met de meeste punten van de examens”. Verzoekster wijst ook erop dat er een remediëringsplan voor het vak bestaat en dat dit niet werd aangeboden.

In een *vierde argument* betoogt verzoekster dat er voor aardrijkskunde geen tekort van 49,5% is maar een voldoende van 50% omdat 49,7% naar 50% moet worden afgerond. Zij wijst er ook op dat de punten op ‘smart-school’ 50,13% bedragen.

In verzoeksters *vijfde argument* stelt zij dat zij voor fysica een jaartekort van 41,5% heeft en voor biologie een jaartekort van 38%. Alleen voor fysica werd een remediëringsplan voorgesteld. In de eerste examenperiode was zij wel geslaagd voor deze vakken en zij vraagt zich af wat er misgelopen is bij de tweede examenperiode. Zij merkt nog op dat de klasgemiddelden daar geen 60% bedragen.

Verzoeksters *zesde argument* heeft betrekking op het tekort voor het vak wiskunde. Zij wijst er vooreerst op dat het om een “zeer miniem” tekort van 49% gaat. Zij vindt het voorts opmerkelijk dat dit vak “plots zeer belangrijk is geworden; op het C-attest dd 30 juni 2014 wordt hier weinig tot niets over gezegd”. Zij vraagt zich ook af of er een remediëringsplan was. Het tekort is volgens verzoekster bovendien toe te schrijven aan een misverstand met een leerkracht met betrekking tot het inhalen van een toets. Door dit misverstand bedraagt haar ‘dagelijks werk 3’ slechts 25%. Zonder dit cijfer zou zij geen jaartekort van 49% hebben. Verzoeksters jaartotaal zonder ‘dagelijks werk 3’ bedraagt 54%.

In het *zevende argument* klaagt verzoekster aan dat de klassenraad en de beroepscommissie ten onrechte geen rekening hebben gehouden met haar goede tennisprestaties – 74% op examens en zeer goede toernooien. In het

schoolreglement wordt vermeld dat de delibererende klassenraad bij de beraadslaging onder meer rekening houdt met de evaluatie van het complementaire gedeelte van de studierichting. De delibererende klassenraad debiteert op basis van de basisvorming en het specifieke deel. Volgens de directeur worden de tennisprestaties losgekoppeld van de andere resultaten. Uit het rapport blijkt evenwel dat de tennisresultaten worden meegeteld voor het totaalresultaat voor het vak sport, waarvoor verzoekster 66,5% behaalde. De beroepscommissie meent ten onrechte dat de behaalde resultaten voor vrije ruimte niet worden meegenomen in de eindbeslissing van de delibererende klassenraad.

Het *achtste argument* van verzoekster luidt:

“Er werden ook een aantal administratieve vergissingen begaan; bijv. frans – (stuk 14) in het nadeel van verzoekster.”

In het *negende argument* klaagt verzoekster aan dat er “niet naar totalen gekeken” wordt. Uit de berekening van die “totalen” blijkt volgens haar dat haar jaar niet zo slecht was en dat zij alleen een dipje heeft gehad in de periode van de eindexamens. Verzoekster rekent als volgt:

“De totalen zijn positief  $DW + PE + EX = 56\%$   
De nieuwe totalen, rekening houdend met hun curriculum:  
Totaal basisvorming (19 uur les op 35 u): 55% dus basisvorming voldoende!  
Totaal voor het specifiek deel: (10 u op 35 u): 55% dus specifiek deel voldoende!  
Vrije ruimte: (6 u op 35 u): 74% niet meegerekend ..  
Dus ook de totaal (zonder vrije ruimte) van 55% is voldoende en stemt overeen met het algemene totaal van 56%! ! (met vrije ruimte erbij, bereikt men zeker meer dan 56%).”

Verzoekster meent dat zij recht had op een tweede kans. Zij vindt het niet ernstig dat de klassenraad stelt dat een correcte studiehouding ontbreekt en zij wijst erop dat zij geen enkele dag afwezig was en dat de attituderapporten het tegendeel aantonen. Zij merkt ook op dat zij alle door de verweerende partij voorgestelde remediëringsplannen en de sessies ‘leren leren’ heeft gevolgd en dat zij geen gemakkelijk jaar achter de rug heeft.

6. In haar memorie van wederantwoord merkt verzoekster nog op dat uit de notulen van de klassenraad van 25 juni 2014 blijkt dat vijf leerlingen werden gedelibereerd, waarvan drie van de ‘sectie tennis’. Verzoekster noemt dit “opmerkelijk” en stelt dat dit betekent dat er in de klas een probleem was bij het lesgeven. Zij merkt ook nog op dat er enkel wat betreft de leerattitude werd vermeld dat verzoekster onvoldoende diepgaand studeerde en dat er wat betreft de schoolattitude geen problemen waren. Een C-attest was niet voorzienbaar.

7. In haar laatste memorie stelt verzoekster nog met betrekking tot het eerste argument dat zij niet de deskundigheid van de leerkracht in twijfel wil trekken, maar wenst te wijzen op het “gewicht” van de betrokken leerkracht, die over drie stemmen beschikt in de delibererende klassenraad. Dat gewicht wordt te dezen nog vergroot door de omstandigheid dat de leerkracht ook co-klastitularis is.

Met betrekking tot haar tweede argument merkt verzoekster op dat het lage klasgemiddelde te wijten is aan een combinatie van verschillende oorzaken: “de leerling studeert niet of niet goed genoeg een leerstof die niet duidelijk is en legt een examen af door verkeerd of niet te antwoorden op vragen die hij niet begrijpt of die te moeilijk zijn”. Volgens verzoekster heeft de schooldirectie in dergelijke gevallen de plicht om samen met de leerkrachten van de betrokken vakken zich vragen te stellen over de mogelijke oorzaken en om gepaste oplossingen te vinden, zoals het laten overdoen van de examens. Zij wijst erop dat zij zowel voor chemie als voor economie een voldoende behaalde voor dagelijks werk op jaarbasis, maar tekorten voor de examens in juni, wat – omwille van de door de school gehanteerde berekeningssleutels – geleid heeft tot een jaartekort. Volgens verzoekster was de leerstof van de examens van juni te moeilijk, maar niet de leerstof van het dagelijks werk en zij merkt op dat men zich vragen kan stellen waarom er zo’n groot verschil bestaat tussen dezelfde leerstof. “Omdat er in het middelbaar onderwijs geen herexamens (in september) bestaan om die leerlingen (waaronder verzoekster) een tweede kans te geven en omdat de schooldirectie het niet overweegt om die examens te laten overdoen, is het niet meer dan normaal om die 2 tekorten te beschouwen als ‘geen echte tekorten’”, zo stelt verzoekster. Wat

het verkeerde cijfer voor dagelijks werk 3 voor het vak economie betreft – waardoor het jaartotaal komt op 44% in plaats van het vermelde 43% – betoogt verzoekster dat een verschil van 1% relevant is, zeker in het licht van de omstandigheid dat de klassenraad een uiterst negatief beeld van haar heeft willen schetsen. De correcte cijfers tonen volgens haar aan dat zij niet zo zwak scoorde als beschreven op het C-attest.

Hetzelfde geldt, aldus verzoekster, voor wat betreft het derde argument waarin zij heeft aangevoerd dat haar jaartotaal voor sporttheorie verkeerd is berekend en 47% in plaats van 46% bedraagt. Zij merkt ook op dat de foutieve berekeningen steeds in haar nadeel zijn.

Wat de remediëringsplannen betreft, betoogt verzoekster dat zij geen remediëringsplan kreeg aangeboden voor economie, sporttheorie, aardrijkskunde en biologie. Evenmin kreeg zij een remediëringsplan voor wiskunde, ofschoon dit wel wordt vermeld in de notulen van de herdeliberatie van 29 augustus 2014 en terwijl wiskunde geen tekort vormt volgens de notulen van de klassenraad op 25 juni 2014. In de motivering van het C-attest wordt evenwel gesteld “[d]e eindtermen worden niet bereikt omdat je inzet om de tekorten weg te werken via een remediëringsplan en bijlessen onvoldoende was” en verzoekster merkt op dat bezwaarlijk verwacht kan worden dat haar resultaten veranderen door remediëringsplannen die zij niet kreeg aangeboden. Zij wijst er ook nog op dat zij inzet heeft getoond door privélessen wiskunde te volgen en dat zij de sessies ‘leren leren’ heeft gevolgd en daar ook haar inzet heeft getoond.

Met betrekking tot het vierde argument stelt verzoekster dat de punten op school normaal worden afgerond zodat 49,7% eigenlijk 50% is. Zij merkt ook op dat noch in de notulen van 25 juni 2014, noch in de notulen van 29 augustus 2014 aardrijkskunde wordt vermeld als een vak waarvoor een tekort werd behaald.

Wat haar vijfde argument betreft, benadrukt verzoekster dat enkel voor fysica en chemie remediëringsplannen werden voorgelegd. Zij merkt ook nogmaals op dat zij de sessies ‘leren leren’ heeft gevolgd en voldoende inzet toonde.

Aangaande haar zesde argument beklemtoont verzoekster dat de score van 25% voor ‘dagelijks werk 3’ voor wiskunde het gevolg is van een misverstand met de leerkracht en dat dit geleid heeft tot een tekort in het jaartotaal van 49%. Zonder die score van 25% zou zij zeker de eindtermen hebben bereikt, zo stelt verzoekster.

Wat haar zevende argument betreft, stelt verzoekster dat ‘vrije ruimte’ een nieuwe terminologie is die niet in het schoolreglement terug te vinden is. Volgens haar had de beroepscommissie moeten uitleggen hoe het komt dat in de sectie tennis geen rekening wordt gehouden met de goede tennisprestaties van verzoekster terwijl tennis met zes uur per week het grootste vak van het lessenrooster is. Zij wijst er ook op dat haar goede tennisprestaties niet enkel buitenschoolse activiteiten betroffen, maar dat zij voor tennis op school 74% heeft behaald. Verzoekster meent ook dat de beroepscommissie een beoordelingsfout begaat door te beweren dat de behaalde resultaten voor vrije ruimte niet worden meegenomen in de eindbeslissing van de delibererende klassenraad. Uit het rapport blijkt dat de behaalde resultaten voor de vrije ruimte worden berekend op basis van de permanente evaluatie in het totaal sport. Uit het schoolreglement blijkt bovendien dat de delibererende klassenraad rekening houdt met de evaluatie van het complementaire gedeelte van de studierichting. Volgens verzoekster is de uitspraak van de beroepscommissie bijgevolg fout en in strijd met het schoolreglement.

Met betrekking tot haar negende argument merkt verzoekster ten slotte op dat de motivering voor het C-attest uitsluitend negatief is en niet strookt met de realiteit en de door haar gekozen studierichting. Zij meent dat zij een B-attest had moeten krijgen zodat zij een andere studierichting kon kiezen zonder

een schooljaar te verliezen en haar sport verder kon uitoefenen buiten de schooluren. Dergelijk B-attest had bij gebrek aan herexamens in september een tweede kans kunnen zijn.

### *Beoordeling*

8. De beslissing van de beroepscommissie van 15 oktober 2014 is met een autonome motivering in de plaats gekomen van de eerdere beslissingen van de delibererende klassenraad. De kritiek die verzoekster levert op de motieven in de klassenraadbeslissingen van 30 juni 2014 en van 29 augustus 2014 en waarvan niet blijkt dat de commissie ze zich eigen heeft gemaakt, is bijgevolg niet ter zake en kan de motivering van de bestreden beslissing van de beroepscommissie niet aantasten.

9. De stelling van verzoekster dat één leerkracht in de klassenraad over drie stemmen zou beschikken als hij drie vakken doceert, wordt door haar niet bewezen en strijdt overigens met artikel 5, § 2, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’. Hoe dan ook faalt het eerste argument van verzoekster, aangezien deze leerkracht geen lid is van de beroepscommissie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verzoekster maakt voorts geenszins duidelijk welk ander “probleem” er zou zijn omdat eenzelfde leerkracht is belast met het onderwijs van drie opleidingsonderdelen. Dat enkele feitelijke gegeven is alleszins niet van aard om de regelmatigheid van de vastgestelde tekorten in vraag te stellen.

10. Verzoekster merkt meermaals op dat haar voor het ene of het andere vak geen remediëringsplan is aangeboden.

Daargelaten de vraag of dit argument van verzoekster in feite juist is, faalt het in rechte.

Immers, wat ter staving ervan door verzoekster wordt aangevend, kan mogelijk aantonen dat de school mede aansprakelijk is voor een minder gunstig resultaat, maar vermag niet aan te tonen dat dit resultaat ten onrechte als minder gunstig werd beschouwd. Immers, één zaak is of de leerling bewezen heeft de van haar verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als zij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die haar op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Zulks betekent dat indien een leerling de school terecht verwijt geen opmerkingen in de loop van het schooljaar te hebben gemaakt en geen passende begeleidingsmaatregelen zoals een remediëringsplan te hebben voorgesteld, dat op zijn hoogst kan betekenen dat de school schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van de leerling, maar niet dat dat resultaat gunstiger wordt. De Raad van State ziet met andere woorden niet dadelijk hoe een eventuele tekortkoming in de begeleiding van verzoekster tijdens het schooljaar ertoe moet leiden het uiteindelijke resultaat als beter te evalueren dan wat er is gepresteerd, laat staan dat van de weeromstuit aan de leerling, ook al heeft zij het schooljaar niet met vrucht beëindigd, ter genoegdoening maar een A- of een B-attest verleend moet worden.

11.1. De motivering van het al dan niet slagen van een leerling ligt in de eerste plaats besloten in de behaalde punten. Die punten worden geacht een representatief beeld te geven van de kennis, de vaardigheden en, voor zover opgenomen in het leerplan, de attitudes van de leerling.

11.2. Uitgaande van het vermoeden van deskundigheid dat tot de weerlegging ervan kleeft aan de hoedanigheid van leerkracht, wordt ervan uitgegaan dat de leerkrachten tijdens het schooljaar de aan de eindtermen gerelateerde en door het leerplan vereiste leerstof – kennisinhouden, vaardigheden en attitudes – volledig en bekwaam hebben onderwezen, dat zij de vorderingen van de leerling correct hebben geobserveerd en geëvalueerd tijdens het ‘dagelijks werk’ of de permanente evaluatie, dat zij examens hebben opgesteld die niet eenzijdig zijn maar representatief voor de effectief onderwezen leerstof naar leerinhoud zowel

als moeilijkheidsgraad, dat zij die examens objectief en vakkundig hebben verbeterd en aan de hand van een valide puntenspreiding over de leeronderdelen gequoteerd ten einde over de bereikte kennis en vaardigheden (en eventueel attitudes) van de leerling te rapporteren en dat de relatieve waarde van de punten voor dagelijks werk en de proefwerken – in voorkomend geval, voor de permanente evaluatie – weloverwogen het leerproces van de leerling tijdens het jaar en zijn of haar capaciteit tot verwerking van afgewerkte en grotere gehelen weergeeft.

11.3. Van een verzoekende partij wordt verwacht dat zij gegevens en argumenten aanbrengt die van die aard zijn dat ze aan de geldigheid van de voor de examens toegekende punten doen twijfelen.

11.4. Verzoekster brengt dit vermoeden van deskundigheid echter niet aan het wankelen door zeer vrijblijvend vragen te stellen over het klasgemiddelde of zich af te vragen “wat er misgelopen is”.

Verzoekster argumenteert dat zij voor ‘sport’ een hoger cijfer moest krijgen ingevolge haar tennisprestaties. Zij brengt dit argument, zo het al correct zou zijn, echter niet in verband met de motivering van het C-attest dat, zoals hierna blijkt, op de behaalde tekorten steunt en op wat daaruit blijkt met betrekking tot de niet behaalde leerplandoelstellingen en eindtermen.

Verzoekster alludeert op “administratieve vergissingen” zonder hierop concreet in te gaan. Enkel refereert zij aan het vak Frans, maar uit stuk 14 waarnaar zij verwijst blijkt dat die vergissing in haar voordeel is rechtgezet. Voorts is verzoekster ruim geslaagd voor dit vak en draagt het net zomin als het vak ‘sport’ de bestreden beslissing.

Verzoekster wijst geen regel aan die de beroepscommissie verplicht om een cijfer af te ronden.

Met de eigen herberekeningen van cijfers voor dagelijks werk of voor examens stelt verzoekster zich in de plaats van de beroepscommissie. Bovendien kan geen van de argumenten waarmee verzoekster de Raad ervan wenst te overtuigen dat bepaalde tekorten om uiteenlopende redenen minder groot zijn, ertoe leiden dat zij voor het desbetreffende opleidingsonderdeel geslaagd is. Verzoekster ontkent niet dat de door haar herberekende resultaten nog steeds resulteren in jaartekorten voor die welbepaalde vakken.

11.5. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoekster de door haar behaalde jaartekorten niet overtuigend in vraag stelt.

11.6. Daaruit volgt dan weer, dat verzoekster voor die vakken waarvoor zij niet een voldoende jaarresultaat behaalt, de leerplandoelstellingen ook niet op voldoende wijze heeft bereikt. Een verwijzing door de beroepscommissie naar een bij veronderstelling ordentelijk vastgelegd jaartekort volstaat dan ook in de regel als motivering voor die vaststelling.

12.1. De Raad stelt vast dat voor de beroepscommissie, staande voor de aldus vastgestelde jaartekorten, de volgende motieven doorslaggevend zijn geweest om het C-attest te handhaven: eensdeels stelt de commissie vast dat de leerplandoelstellingen die door verzoekster niet bereikt worden voor wiskunde, noodzakelijk zijn om het tweede leerjaar van de tweede graad te kunnen aanvatten en, anderdeels, is de commissie van oordeel dat de leerplandoelstellingen die door verzoekster niet bereikt worden voor de andere vakken, niet meer worden aangeboden in het tweede leerjaar van de tweede graad, “m.a.w. de eindtermen die hieraan gekoppeld zijn, zijn zodoende ook niet bereikt”. De beroepscommissie oordeelt hierover ten slotte “dat het hiaat in [de] kennis [van verzoekster] te groot is om te remediëren in het 2<sup>de</sup> leerjaar van de 2<sup>de</sup> graad en de eindtermen alsnog te behalen”.

12.2. Verzoekster stelt wel – terecht overigens – dat het jaartekort voor wiskunde vrij beperkt is. In geen van haar negen argumenten weerlegt zij

evenwel de vaststelling van de beroepscommissie dat “[d]e leerplandoelstellingen die door [verzoekster] niet bereikt worden voor wiskunde, [...] noodzakelijk [zijn] om het 2<sup>de</sup> leerjaar van de 2<sup>de</sup> graad te kunnen aanvatten”.

Evenmin weerspreekt zij de andere vaststelling van de beroepscommissie, namelijk dat de leerplandoelstellingen die door haar niet bereikt worden voor de andere vakken niet meer worden aangeboden in het tweede leerjaar van de tweede graad. Zij maakt voorts niet aannemelijk dat de beroepscommissie ten onrechte concludeert dat het hiaat in haar kennis niet meer in het erop volgende jaar kan worden bijgebeend.

12.3. Volgens de beroepscommissie kunnen deze door verzoekster niet weerlegde vaststellingen een oriënteringsattest C verantwoorden. Verzoekster toont het tegendeel niet aan.

13. Het middel, voor zover ontvankelijk, is niet gegrond.

#### *B. Tweede middel*

##### *Uiteenzetting van het middel*

14. In het tweede middel voert verzoekster “schending van de procedure, meer bepaald het schoolreglement (pag. 30 ev)” aan, alsook de schending van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het gemeenschapsonderwijs’.

Zij voert aan dat tijdens het overleg met de directeur op 1 juli 2014 de schriftelijke examens niet konden worden ingekeken, ofschoon het schoolreglement en het voormelde bijzonder decreet van 14 juli 1998 hierin zouden voorzien.

Voorts klaagt verzoekster aan dat de mededeling van de beslissing van de klassenraad van 29 augustus 2014 om het C-attest te handhaven, enkel met een e-mail van 5 september 2014 van de directeur aan haar ter kennis werd gebracht en niet per aangetekend schrijven. Zij merkt ook op dat in de voornoemde e-mail niet de beroepsmogelijkheden worden vermeld.

Vervolgens voert verzoekster een aantal onregelmatigheden aan met betrekking tot de procedure voor de beroepscommissie die geresulteerd heeft in het advies van 11 september 2014.

Ten slotte klaagt verzoekster een aantal onregelmatigheden aan die verband houden met de procedure voor de beroepscommissie die tot de thans bestreden beslissing heeft geleid. Puntsgewijs voert zij volgende argumenten aan:

- Het verslag is zeer formeel en geeft geen inhoudelijk antwoord op de vragen van de vader van verzoekster, bijvoorbeeld op de vraag hoe het mogelijk is dat verzoekster 0/8 scoorde voor zwemmen.
- Er wordt niet geantwoord op de berekeningen van de punten van de vader van verzoekster en het is niet duidelijk of die al dan niet correct zijn.
- Een kopie van de schriftelijke examens waarop verzoekster een tekort behaalde, werd pas op 13 oktober 2014 – en dus na de hoorzitting van de beroepscommissie van 10 oktober 2014 – aan de vader van verzoekster gestuurd.
- Het jaaroverzicht van de punten hebben de ouders nooit gezien terwijl het vermeldt “handtekening ouders”. Verzoekster vraagt zich af of dit stuk enkel voor de beroepscommissie werd opgesteld.
- Tot op heden heeft verzoekster de notulen of het proces-verbaal van de klassenraad van 25 juni 2014 niet mogen inzien en het is onduidelijk of de klassenraad regelmatig was samengesteld.

Ten slotte voert verzoekster nog aan dat de beslissing van de beroepscommissie van 15 oktober 2014 niet de mogelijkheid van een annulatieberoep bij de Raad van State vermeldt.

15. In haar memorie van wederantwoord herhaalt verzoekster het middel zoals zij het in haar verzoekschrift heeft uiteengezet.

16. In haar laatste memorie betoogt verzoekster dat zij pas op 31 maart 2015 inzicht heeft gekregen in de notulen van de delibererende klassenraad van 25 juni 2014 en van de delibererende klassenraad van 29 augustus 2014 en dat deze notulen een andere wending aan de zaak geven.

Zij argumenteert dat de in de notulen van de delibererende klassenraad van 25 juni 2014 vermelde punten voor de vakken waarvoor zij een tekort behaalde, de punten van de tweede examenperiode zijn en dat de punten van het dagelijks werk, de punten van de eerste examenperiode en de jaartotalen niet worden vermeld. Verzoekster besluit hieruit dat de delibererende klassenraad bij de beslissing om haar een C-attest toe te kennen enkel rekening heeft gehouden met de punten van de tweede examenperiode en niet met haar resultaten voor dagelijks werk, de eerste examenperiode, de permanente evaluatie en de jaartotalen. Een en ander blijkt volgens haar ook uit de motivering van het C-attest in de mate dat er wordt gesteld dat zij “vooral naar het einde van het schooljaar” zware structurele tekorten behaalt en dat “[h]et laatste stuk van de leerstof” onvoldoende is verwerkt. Verzoekster besluit dat de beslissing van 25 juni 2014 bijgevolg onwettig is en zij merkt ook nog op dat de deliberatie slechts tien minuten heeft geduurd om vijf leerlingen te bespreken.

Met betrekking tot de notulen van de delibererende klassenraad van 29 augustus 2014 stelt verzoekster vast dat de vermelde punten voor de vakken waarvoor zij een tekort behaalde ditmaal wel de jaartotalen zijn. Zij betwijfelt evenwel of de delibererende klassenraad op 29 augustus 2014 op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden. Zij verwijst naar de manier waarop zij van de beslissing van 29 augustus 2014 een afschrift heeft gekregen: aanvankelijk werd meegedeeld dat een afschrift moest worden afgehaald, nadien werd gezegd dat het afschrift met de post zou worden opgestuurd en nadat verzoeksters vader de directeur per e-mail nogmaals om de beslissing had verzocht, heeft de directeur de inhoud van de be-

slissing per e-mail meegedeeld zonder dat een aangetekend schrijven of een kopie van de beslissing werd ontvangen. Voorts wijst verzoekster erop dat de notulen pas op 31 maart 2015 werden ontvangen; dat op de lijst van aanwezigen geen datum wordt vermeld; dat de deliberatie slechts twaalf minuten heeft geduurd; dat wordt vermeld dat zij remediëring kreeg aangeboden voor wiskunde, terwijl dit in de notulen van de delibererende klassenraad van 25 juni 2014 niet wordt vermeld; dat niet wordt vermeld dat zij remediëring kreeg aangeboden voor fysica en chemie, terwijl dit wel in de notulen van 25 juni 2014 is aangegeven en dat bepaalde gegevens niet zijn ingevuld.

### *Beoordeling*

17. Zoals reeds is uiteengezet bij de bespreking van het eerste middel, kan kritiek op de beslissingen van de klassenraad niet slagen. De beslissing van de beroepscommissie is immers in de plaats ervan gekomen. Hetzelfde moet worden opgemerkt over het advies van de beroepscommissie van 11 september 2014.

18. De mogelijke onvolkomenheden in de kennisgeving van bepaalde beslissingen hebben verzoekster niet verhinderd om op ontvankelijke wijze eerst de beroepscommissie en vervolgens de Raad van State in te schakelen. Zij heeft bijgevolg geen belang bij die kritiek.

19. De opmerking dat de beroepscommissie in de bestreden beslissing geen antwoord geeft op de berekening van de punten door verzoeksters vader mist feitelijke grondslag. De commissie legt uit dat de vader van verzoekster eigen berekeningen doet, “op een manier die niet opgenomen is in het schoolreglement van Campus Redingenhof”.

20. Verzoekster werpt op dat zij geen inhoudelijk antwoord kreeg op bepaalde vragen van haar vader. Het enige concrete voorbeeld dat zij geeft van een onbeantwoord gebleven vraag, heeft echter betrekking op een opleidingsonderdeel

waarvoor zij in totaal geslaagd was en dat niet doorslaggevend was voor het toegekende attest. Verzoekster zet niet uiteen, en de Raad ziet niet spontaan, welke andere vragen een antwoord hadden kunnen opleveren dat in het licht van de sub 12.1 in herinnering gebrachte motivering van de beroepscommissie, mogelijk tot een ander evaluatieresultaat had kunnen leiden. In zoverre heeft verzoekster dan ook geen belang bij haar grief.

21. Verzoekster klaagt erover dat zij de schriftelijke examens of het sub 3.2 gereproduceerde jaaroverzicht van haar punten niet heeft kunnen inzien.

Zij heeft die stukken evenwel ruime tijd voor het instellen van huidig annulatieberoep ter beschikking gekregen en zij puurt er in het inleidend verzoekschrift nergens argumenten uit. Meer bepaald betoogt zij niet dat het jaaroverzicht waarop de beroepscommissie steunt verkeerde cijfers bevat, noch geeft zij kritiek op de verbetering van de schriftelijke examens.

22. Het middel, voor zover ontvankelijk, is ongegrond.

### *C. Derde middel*

#### *Uiteenzetting van het middel*

23. In het derde middel voert verzoekster de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel omdat zij nooit vooraf werd geïnformeerd over de ernst van de eventuele leerproblemen. Weliswaar werd voorgesteld om de sessies ‘leren leren’ te volgen en verzoekster heeft daaraan gevolg gegeven, maar nooit werd medegedeeld dat het mogelijk zou zijn dat zij een C-attest zou krijgen. Zij merkt op dat uit het schoolrapport blijkt dat zij een normaal schooljaar achter de rug heeft, weliswaar met een mindere periode naar het einde, en dat het niet te voorzien was dat zij een C-attest zou krijgen. Verzoekster merkt ook nog op dat uit de klasgemiddelden van de vijf leerlingen van de tennissectie blijkt dat voor zowel economie als voor chemie vier leerlingen minder dan 50% behalen op het eindexamen in

juni en dat drie leerlingen minder dan 50% scoren voor wiskunde. Volgens verzoekster is er duidelijk een probleem met de examens van juni als er maar één leerling op vijf meer dan 50% behaalt.

24. In haar memorie van wederantwoord herhaalt verzoekster het middel zoals zij het in haar verzoekschrift heeft aangevoerd.

25. In haar laatste memorie betwijfelt verzoekster dat de verwerende partij geen verplichting zou hebben om aan de leerlingen mee te delen dat een C-attest in de mogelijkheden ligt. Zij wijst op het belang van communicatie in het onderwijs en zij verwijst tevens naar het schoolreglement waarin wordt gesteld dat zowel de leerling zelf als de ouders geregeld geïnformeerd zullen worden over de vorderingen van de leerling.

### *Beoordeling*

26. Het zij herhaald: het volstaat niet om twijfel te zaaien over de betrouwbaarheid van de toegekende examenresultaten aan de hand van vrijblijvende en niet onderbouwde opmerkingen – zoals die welke verzoekster maakt omtrent de resultaten van andere leerlingen.

27. De jaartekorten waarop het C-attest steunt zijn het resultaat, vooral, van verzoeksters presteren bij ‘dagelijks werk 3’ en ‘examen 2’ – naar het einde van het jaar dus zoals verzoekster zelf erkent. Bezwaarlijk kan verzoekster van de verwerende partij dan verwachten dat zij op een vroeger ogenblik gewaarschuwd zou moeten worden dat een C-attest tot de mogelijkheden behoort. Voorts en om dezelfde redenen zoals hiervóór *sub* 10 is uiteengezet met betrekking tot begeleiding en remediëring, is ook een vermeend falen in het tijdig waarschuwen van een leerling ten slotte in rechte niet dienstig om de onwettigheid van de evaluatiebeslissing aan te tonen.

28. Het middel kan niet tot de gevraagde nietigverklaring leiden.

## *VI. Rechtsplegingsvergoeding*

29. Verzoekster vraagt op de terechtzitting om de rechtsplegingsvergoeding tot het minimumbedrag terug te brengen. Zij wijst erop dat de zaak niet complex is, dat geen procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid is ingesteld en dat zij minderjarig is.

30. Er is te dezen grond om overeenkomstig artikel 30/1, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de verwerende partij een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen nu deze als de in het gelijk gestelde partij dient te worden beschouwd.

31. Wat de begroting van de omvang van de rechtsplegingsvergoeding betreft, bepaalt artikel 30/1, § 2, eerste en tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State:

“§ 2. De afdeling bestuursrechtspraak kan, bij met bijzondere redenen omklede beslissing, de vergoeding verlagen of verhogen, zonder echter de door de Koning voorziene maximale en minimale bedragen te overschrijden. In haar beoordeling houdt ze rekening met:

1° de financiële draagkracht van de in het ongelijk gestelde partij, om het bedrag van de vergoeding te verlagen;

2° de complexiteit van de zaak;

3° de kennelijk onredelijke aard van de situatie.

Indien de in het ongelijk gestelde partij juridische tweedelijnsbijstand geniet, wordt de rechtsplegingsvergoeding vastgelegd op het door de Koning bepaalde minimale bedrag, behalve in geval van een kennelijk onredelijke situatie. Wat dit betreft, omkleedt de afdeling bestuursrechtspraak haar beslissing tot vermindering of verhoging met bijzondere redenen.”

32. Het eerste lid van de aangehaalde bepaling somt de criteria op waarmee de Raad van State rekening houdt om al dan niet af te wijken van het toe te kennen basisbedrag. Deze opsomming is limitatief zodat de Raad van State niet op andere gronden mag afwijken van het basisbedrag.

33. De rechtsplegingsvergoeding strekt ertoe forfaitair tegemoet te komen in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

De procesvoering heeft voor de raadsman van de verwerende partij haar normaal verloop gehad, met het neerleggen van het administratief dossier, van de memorie van antwoord en van de laatste memorie en een vertegenwoordiging van de verwerende partij op de terechtzitting. Verzoekster toont niet aan op grond van welke bijzondere redenen deze zaak, wat de complexiteit ervan betreft, dermate verschilt van de beroepen zoals die gewoonlijk voor de Raad worden gebracht, opdat dit een vermindering van dit forfaitair bedrag kan verantwoorden.

Dat geen schorsing van de bestreden beslissing is gevorderd is evenmin een gegeven dat onder te brengen is onder de aangehaalde criteria; het laten gepaard gaan van het annulatieberoep met een dergelijke procedure zou integendeel met toepassing van artikel 67, § 2, van het algemeen procedurereglement tot een verhoging van het toegekende bedrag aanleiding geven.

34. Niet blijkt dat verzoekster, hoewel zij minderjarig is, juridische tweedelijnsbijstand geniet, zodat het tweede lid van de aangehaalde bepaling in deze zaak geen toepassing vindt.

Evenmin koppelt verzoekster haar minderjarigheid aan één van de drie voormelde criteria.

35. Geen van de door verzoekster op de terechtzitting aangehaalde redenen vertoont bijgevolg die bijzondere aard die de Raad van State ertoe kan brengen in het concrete geval af te wijken van het basisbedrag.

Aan de verwerende partij wordt de door haar gevorderde rechtsplegingsvergoeding van 700 euro toegekend.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 januari 2017, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| Geert Van Haegendoren, | kamervoorzitter, |
| Bruno Seutin,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Tiny Temmerman,        | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Tiny Temmerman**

**Geert Van Haegendoren**